

Fractie:	PvdA-GL
Naam:	K. Gerritsen
Onderwerp:	Beleid minimaregelingen
Datum indiening vragen:	10 maart 2016

Vragen:

De fractie van de PvdA-GL heeft hierover de volgende vragen:

NB. Toelichting op vragen K. Gerritsen ontvangen d.d.14 maart: "Betreffende het beleid gaat het om de criteria waaraan een cliënt moet voldoen om in aanmerking te komen voor Inkomensafhankelijke toeslag (voorheen langdurigheidstoelage) en Mee(r)doen. Die zijn nu anders t.o.v. voorgaande jaren."

- Wat is de reden geweest voor deze wijziging?

Antwoord

De criteria om in aanmerking te komen voor de individuele inkomenstoelage zijn gelijk aan die welke destijds golden voor de langdurigheidstoelage. Bij de invoering van de WWB in 2004 is de langdurigheidstoelage in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2015 is de langdurigheidstoelage omgevormd tot de individuele inkomenstoelage. Het betreft in praktische zin dus slechts een naamswijziging van de toeslag.

De gebruiksmogelijkheid van de Meerdoenbon voor jongeren is m.i.v. vorig jaar aangepast in de zin dat de bon nu bestaat uit 10 coupures van €15 die elk apart gebruikt kan worden door een kind binnen hetzelfde huishouden. Dat was voorheen niet het geval. De wijziging is doorgevoerd op verzoek van betrokken klanten omdat dit binnen een huishouden meer mogelijkheden biedt om het gehele bedrag van bonnen te gebruiken. De overige meerdoen-regelingen zijn niet gewijzigd.

- Is er aantoonbaar dat er sinds de invoering meer mensen om hulp vragen aan de gemeente bij de aanvragen?

Antwoord

De wijziging van de gebruiksmogelijkheid van de meerdoenbon jongeren is recent ingevoerd. Het effect ervan kan daarom nog niet worden vastgesteld.

- Gaat het hier om een bestendige uitvoeringspraktijk die gehanteerd wordt, of is deze inmiddels vastgelegd in een officiële beleidsregel?

Antwoord

De wijziging van het gebruik van de meedoen-bon jongeren is opgenomen in Deelplan Minimabeleid – Beleidsplan Sociaal Beleid 2015-2018, vastgesteld door de Raad op 6 oktober 2014 (zie bijlage 1)

- Is het aantal bezwaarschriften t.o.v. voorgaande jaren sinds de toepassing van de nieuwe regeling gestegen, en zo ja met hoeveel?

Antwoord

Neen. In 2015 is er één bezwaarschrift gericht tegen de afwijzing van de individuele inkomenstoeslag. Dit bezwaarschrift is door middel van een informeel gesprek afgedaan. Er is een nieuw besluit genomen en het bezwaarschrift is vervolgens ingetrokken.

De aanvraag was afgewezen, omdat cliënt een maatregel opgelegd had gekregen i.v.m. het schenden van de inlichtingenplicht. Dat is geen juiste grond voor afwijzing volgens de gemeentelijke uitvoeringsregels inkomenstoeslag. Alleen een maatregel opgelegd wegens schending van de arbeids- en/of re-integratie verplichting is grond voor afwijzing. Voor het overige voldeed cliënt aan de voorwaarden.

In 2016 is er tot op heden één bezwaarschrift ingediend gericht tegen de afwijzing van een aanvraag individuele inkomenstoeslag. Dit bezwaar is nog niet officieel afgehandeld, maar naar het zich laat aanzien is er een nieuw besluit; de afwijzing was ten onrechte omdat de jonggehandicaptenkorting niet was meegenomen. Client voldoet dus wel aan de inkomenseis (en ook de overige vereisten).

Er zijn geen bezwaren ingediend tegen beslissing op aanvraag van een meerdoenbon voor jongeren.

- Wat is het percentage van deze bezwaarschriften dat is toegewezen?

Antwoord

Zie voorgaand antwoord

- Kunt u, opgesplitst in categorieën, weergeven wat de gronden waren voor de afwijzingen, zo ja graag een overzicht hiervan.

Antwoord

Zie voorgaande beantwoording

Datum beantwoording vragen:	16 maart
Contactpersoon:	P. Benthem
E-mail adres:	p.benthem@noordoostpolder.nl
Tel:	0610891224

Deelplan Minimabeleid

Beleidsplan sociaal domein
2015 - 2018

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
1. Inleiding	5
2. Doelen en doelgroep	6
2.1. Doelen	6
2.1.1. Participatiebevordering	6
2.1.2. Inkomensondersteuning	6
2.2. Doelgroep van het minimale beleid	8

Inleiding

Voor mensen met een inkomen dat onder of net boven het sociaal minimum ligt, is meedoen aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Het wegnemen van armoede- en schuldenproblematiek is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De doelstelling van het minimabeleid is daarom gericht op het bevorderen van participatie en bestrijding van armoede onder inwoners. Dit beleid maakt onderdeel uit van het brede vangnet voor kwetsbare burgers in onze gemeente. Dat vangnet is er om iedereen de mogelijkheid te bieden om te participeren in de samenleving, om kinderen kansen te bieden en daar waar nodig (individueel) te ondersteunen. Een van de uitgangspunten die we daarbij voor het beleid hanteren is dat we het zelforganiserend vermogen of "eigen kracht" van mensen aanspreken. In het minimabeleid doen we dit door voorzieningen te treffen die behulpzaam zijn bij het hanteerbaar maken van problematische situaties als gevolg van financiële tekorten. Op die manier respecteren we de eigen verantwoordelijkheid en bieden we mensen ondersteuning om zo veel mogelijk zelf de regie te kunnen voeren.

Het minimabeleid omvat zowel algemene-, alsook meer specifieke maatregelen gericht op bepaalde categorieën binnen de doelgroep van het minimabeleid. Onder de algemene regelingen vallen de (categoriale) bijzondere bijstand, kwijtschelding van gemeentelijke heffingen en belastingen en schuldhulpverlening. De specifieke regelingen hebben betrekking op het bevorderen van participatie van jongeren uit gezinnen met een laag inkomen, ouderen en chronisch zieken en gehandicapten.

Met betrekking tot schuldhulpverlening is in december 2013 door de gemeenteraad het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2013-2017 vastgesteld. Dit deelplan is aanvullend en vervangt dat beleidsplan niet.

Doelen en doelgroep

Doelen

Voor het minimabeleid is een specifieke doelgroep te benoemen, waarvoor in feite twee doelen zijn gesteld: participatiebevordering en inkomensondersteuning.

Participatiebevordering

Meedoen aan de samenleving vinden wij belangrijk. Ook inwoners met een laag inkomen moeten kunnen meedoen en dat geldt voor kinderen des te meer. Een andere kwetsbare groep voor wie meedoen soms lastig is, zijn ouderen met alleen een AOW-uitkering al dan niet aangevuld met klein pensioen. Onder het minimabeleid is er voor deze twee groepen een specifieke meedoen-regeling. De participatieregelingen voor jongeren en ouderen worden uitgevoerd als naturaregeling. In het kader van deze regeling kunnen ouders uit de algemene doelgroep van het minimabeleid een meedoen-bon aanvragen voor hun kinderen tot 18 jaar. De bon kan worden gebruikt voor bijvoorbeeld de betaling van contributie van sportverenigingen, of voor de (gedeeltelijke) betaling van muzieklessen bij de muziekschool, of voor (gedeeltelijke) betaling van zwemles etc. Voor elk kind uit het gezin kan een meedoen-bon worden aangevraagd. Ouderen met een laag inkomen vanaf 65 jaar kunnen een gelijksoortige meedoen-bon aanvragen¹.

De meedoen-regelingen zijn in 2011 onder het minimabeleid ingevoerd en zullen in de toekomst worden gecontinueerd. In de afgelopen periode zijn er echter ook signalen binnen gekomen van gebruikers van de regeling voor jongeren en van maatschappelijke organisaties die bij deze doelgroep betrokken zijn, dat de regeling niet optimaal benut kan worden². Om die reden wordt de meedoen-regeling voor jongeren met ingang van 2015 als volgt aangepast:

- inperken van de doelgroep tot jongeren van 5 tot en met 18 jaar;
- meerdere bestedingsdoelen tot maximale waarde van de bon;
- meerdere bestedingsdoelen tot maximale waarde van de som van de meedoen-bonnen binnen één gezin.

Inkomensondersteuning

Inkomensondersteuning is een middel voor armoedebestrijding. Het is gemeenten niet toegestaan om voor inkomensondersteuning generiek beleid op te zetten. Dat is een zaak die is voorbehouden aan het Rijk. Inkomensondersteuning wordt daarom ingezet als een maatwerkvoorziening in het minimabeleid waarmee aan inwoners een vergoeding kan worden verstrekt voor bijzondere kosten. Hiervoor hebben wij de volgende regelingen:

- kwijschelding gemeentelijke heffingen en belastingen;
- meedoen-regeling chronisch zieken en gehandicapten;
- bijzondere bijstand.

Kwijscheldingsregeling gemeentelijke heffingen en belastingen

Deze regeling wordt binnen het minimabeleid ongewijzigd voortgezet. Inwoners met een inkomen op bijstandsniveau komen in aanmerking voor kwijschelding voor de heffingen en gemeentelijke belastingen.

¹ In 2013 hebben slechts 12 ouderen gebruik gemaakt van deze regeling. Het lage gebruik van de bon houdt verband met het feit dat sinds 2012 er slechts een van de meedoen-bonnen tegelijk kan worden aangevraagd. Daarom kiezen de meeste ouderen voor de meedoen-regeling chronisch zieken en gehandicapten waar het overgrote deel van deze groep ook voor in aanmerking komt. Die regeling omvat een forfaitbedrag van €250 en is dus veel lucratiever dan de meedoen-bon voor 65 plus. Toch blijken er nog 12 ouderen te zijn die van de meedoen-bon gebruik maken.

² Het komt namelijk voor dat de maximale waarde van de bon (€150) niet geheel wordt besteed. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de contributie van de desbetreffende vereniging lager is dan de maximale waarde van de bon. Met name voor gezinnen waaraan meerdere meedoen-bonnen zijn verstrekt, kan het bedrag dat op die manier "blijft liggen" flink oplopen. Voorts blijkt dat de meedoen-bon nauwelijks wordt gebruikt voor kinderen van 2 tot en met 4 jaar. Dat is achteraf gezien ook gemakkelijk verklaarbaar omdat "meedoen" aan de samenleving voor deze kinderen doorgaans (nog) geen knelpunt is

Meedoen-regeling chronisch zieken en gehandicapten

Voor inwoners met een chronisch ziekte of handicap is er de mogelijkheid om gebruik te maken van een meedoen-regeling. De regeling voorziet in een forfaitbedrag dat wordt verstrekt in verband met aannemelijke meerkosten als gevolg van de aandoening. De juridische grondslag voor deze regeling komt in de WWB echter te vervallen.

Desondanks willen wij de regeling overeind houden, mede vanwege het feit dat het Rijk een aantal landelijke compensatieregelingen voor chronisch zieken en gehandicapten afschaft. Het kabinet heeft de compensatieregelingen in het kader van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) afgeschaft en de daarmee gepaard gaande middelen deels overgeheveld naar gemeenten³.

Door de meedoen-regeling chronisch zieken en gehandicapten te handhaven kunnen inwoners gecompenseerd worden voor het wegvallen van de tegemoetkoming uit de Wtcg en CER. Dit kan echter niet langer op grond van de WWB. Vanaf 2015 zal de meedoen-regeling zijn juridische grondslag vinden in de WMO 2015. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid binnen de WMO 2015 om een tegemoetkoming te verstrekken aan personen met een chronische ziekte of een beperking voor daarmee verband houdende, *aannemelijke* meerkosten⁴.

Bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand is een bestaand instrument in de WWB en biedt mogelijkheden om een maatwerkvoorziening inkomensondersteuning onder te brengen. Bij toepassing van de bijzondere bijstand is er namelijk sprake van gerichte inkomensondersteuning voor personen die *daadwerkelijke en noodzakelijke* kosten hebben waarin zij niet zelf vanuit hun inkomen en/of vermogen kunnen voorzien. Er gelden grenzen voor het inkomen en vermogen, waardoor de regeling alleen van toepassing is op de lage inkomens. In dat verband worden en draagkrachtregels gevolgd. Bij een inkomen van 110% sociaal minimum wordt gesteld dat er geen draagkracht is voor de desbetreffende bijzondere kosten.

De verstrekking van bijzondere bijstand is in beginsel niet beperkt tot specifieke kostensoorten. In 2012 zijn beleidsregels opgesteld waarmee onder meer geregeld is welke kosten worden vergoed en tot welk bedrag. Voor de periode vanaf januari 2015 zullen de beleidsregels worden aangepast, mede in verband met wetswijzigingen met betrekking tot de categoriale bijzondere bijstand en het afschaffen van compensatieregelingen vanuit de Wet toeslagen chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de compensatieregeling eigen risico (CER). Deze wetswijzigingen hebben verder ook gevolgen voor de categoriale inkomensondersteunende regelingen onder het minimabeleid van de gemeente. Zo komt de langdurigheidstoelage per 1 januari 2015 te vervallen en daarvoor in de plaats komt een individuele inkomensvoorslag en een individuele studietoelage. Beide toeslagen zullen deel uitmaken van het minimabeleid en zijn – net als de eerdere langdurigheidstoelage – beschikbaar voor inwoners met een maximum inkomen op bijstandsniveau. Het is een wettelijke verplichting om hiernaast nog nadere criteria te formuleren in een verordening, respectievelijk beleidsregels.

Schuldhelpverlening

³ Bij een ongewijzigde voorzetting van de compensatieregelingen Wtcg en CER zou voor Noordoostpolder in 2014 een tekort ontstaan van €428.000 ten opzichte van het overgeheveld budget van het Rijk en in 2018 zou dit tekort zijn opgelopen tot ruim € 1,5 miljoen. In de bijlage van dit beleidsplan is een nadere berekening hiervan opgenomen alsmede de argumentatie voor de keuze om de lokale compensatie voor het wegvallen van de Wtcg en CER binnen de bestaande meedoen-regeling voor chronisch zieken en gehandicapten te integreren.

⁴ De meedoen-regeling voor chronisch zieken en gehandicapten is tot en met 2014 een regeling geweest in het kader van de categoriale bijzondere bijstand voor deze doelgroep. Omdat deze vorm van bijzondere bijstand per 2015 is komen te vervallen, is het noodzakelijk om een andere (wettelijke) grondslag te bieden voor deze regeling. De WMO 2015 biedt daarvoor de ruimte.

In het najaar van 2013 is het beleidsplan schuldhulpverlening gemeente Noordoostpolder vastgesteld voor de periode tot aan 2017. De uitvoering van dit plan wordt integraal verder vormgegeven binnen de kaders van dit beleidsplan.

Doelgroep van het minimabeleid

De algemene doelgroep van het minimabeleid zijn alle inwoners die een inkomen hebben tot maximaal 110% van het sociaal minimum loon. Uit de meest recente cijfers van het CBS gaat het in Noordoostpolder om ruim 1800 huishoudens⁵. Specifieke groepen binnen deze algemene doelgroep zijn gezinnen met minderjarige kinderen, ouderen van 65-plus en de groep van chronisch zieken en gehandicapten. Voor een tweetal minimaregelingen gelden afwijkende inkomensgrenzen. Voor kwijtschelding gemeentelijke heffingen en belastingen is de inkomensgrens gesteld op 100% sociaal minimum. Voor hulp bij schulden geldt geen inkomensgrens: iedereen die problematische schulden heeft of in een dergelijke situatie dreigt te geraken, kan een beroep doen op diensten en voorzieningen op het gebied van schuldhulpverlening.

⁵ Regionaal inkomensonderzoek, CBS 2011.